

نظام نامه اکران سینمای ایران

مقدمه :

با هدف رونق، افزایش مخاطب، ذائقه سازی و توسعه نمایش فیلم در سراسر کشور و با چشم اندازی مبتنی بر ارزش های هنری و اقتصادی و توجه به اقتضانات مربوط و به استناد مواد ۲۲ و ۲۳ از قانون اهداف وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نظام نامه اکران سینمای ایران به شرح زیر ابلاغ می شود:

الف: تعاریف

ماده ۱: در این نظام نامه «سازمان امور سینمایی و سمعی بصری»، «معاونت ارزشیابی و نظارت» و «اداره کل نظارت بر عرضه و نمایش فیلم» به اختصار و به ترتیب سازمان سینمایی، معاونت ارزشیابی و اداره نظارت گفته می شود.

ماده ۲: سینما: مکان فرهنگی برای نمایش فیلم روی پرده، دارای مجوز بهره برداری با زمان معتبر از سازمان سینمایی، متصل به «سمفا» و نمایش حداقل سه سانس روزانه در هر سالن.

ماده ۳: سامانه مدیریت فروش و اکران (سمفا): سامانه ای که قراردادهای اکران بین شرکت پخش - سینمادار و سینمادار- فروشنده بر خط در آن ثبت می شود. درخواست صدور حواله، سانس بندی، فروش (اعم از گیشه و بر خط)، تخفیفات و سایر موارد مربوط به این نظام نامه صرفا از طریق این سامانه صورت می گیرد.

ب: شورای صنفی نمایش فیلم

ماده ۴: شورای صنفی نمایش که وظیفه نظارت بر امور نمایش فیلم را به عهده دارد و در این نظام نامه به اختصار شورا نامیده می شود با ترکیب زیر و با حکم معاون ارزشیابی تشکیل می گردد. عضویت اعضای این شورا برای مدت یکسال و با معرفی صنوف دارای جامعیت صنفی و حکم معاون ارزشیابی رسمیت می یابد:

- ۲ نماینده از انجمن سینماداران ایران
- ۱ نماینده از اتحادیه صنف تهیه کنندگان سینمای ایران
- ۱ نماینده از انجمن صنفی پخش کنندگان سینمای ایران
- ۱ نماینده از انجمن صنفی کارگردانان سینما
- مدیر کل نظارت به عنوان نماینده سازمان سینمایی، بدون حق رای.

تبصره ۵: در صورت معرفی نشدن نماینده و یا نبود جامعیت صنفی، کارشناس مربوط توسط معاون ارزشیابی تا زمان ایجاد شرایط لازم برای معرفی رسمی توسط صنف، تعیین می شود.

جامعیت صنفی، شامل قانونی بودن تشکل، برگزاری انتخابات در مهلت مصرح در اساسنامه (بدون تبصره تمدید ماموریت هیات مدیره)، عضویت حداقل ۶۰ درصد اهالی صنف در تشکل، نبود تشکل معارض با وزن نسبتا نزدیک، انتشار فهرست و نوع عضویت هر یک از اعضا (در صورتی که اساسنامه، تفاوتی در نوع عضویت قائل شده باشد)، انتشار اسامی متقاضیان عضویت، تاریخ تقاضای آنها و حضور حداقل نیمی از اعضای واجد شرایط در آخرین انتخابات است.

ماده ۵: جلسات شورا با حضور سه نفر عضو دارای حق رای، رسمیت می یابد و مصوبات شورا با حداقل سه رای، مشروط به حضور حداقل یک نماینده از انجمن سینماداران معتبر است.

ماده ۶: دبیر شورا از میان اعضا در اولین جلسه شورا برگزیده می شود. دبیر شورا وظیفه دعوت اعضا، اداره جلسات، سخنگویی، اعلام مصوبات به سمفا و سایر موارد مربوط را به عهده دارد.

تبصره ۵: در صورت غیبت دبیر، یک نفر از اعضای شورای صنفی به عنوان جانشین، مسئولیت دبیر را انجام می دهد.

ماده ۷: مصوبات شورا بلافاصله به صورت رسمی اطلاع رسانی می شود و اعضای شورا با پذیرش عضویت، قبول می کنند که از اظهار نظر رسانه ای درباره فرایندهای شورا خودداری کنند.

ماده ۸: جلسات شورا در روزهای یکشنبه و تعویض فیلم ها در روزهای چهارشنبه، خواهد بود. جلسات فوق العاده به پیشنهاد هر یک از اعضا یا مدیر کل نظارت برگزار می شود. اتخاذ تصمیم در صورت عدم تشکیل جلسات شورا به اداره کل نظارت ارجاع می شود.

ماده ۹: وظایف شورا عبارت است از:

۱. تعیین سرگروه ها.
۲. سبببندی فیلم های متقاضی و انتخاب برنامه های حال و آینده و به زودی سرگروه ها به روش مصوب در نظامنامه.
۳. بررسی عملکرد و رسیدگی به شکایات هریک از طرفین قرارداد.
۴. پیشنهاد بهای بلیت سینماها برای تصویب رئیس سازمان سینمایی.
۵. تهیه نمونه قرارداد بین پخش کننده و سینمادار
۶. رسیدگی به تخلفات نماینده قانونی مالکان فیلم، پخش کننده، سینما دار و فروشنده برخلاف از نظام نامه اکران، یا مفاد قرارداد فی مابین

ماده ۱۰: در صورتی که مصوبات و اقدامات شورا مغایر با نظام نامه اکران باشد، مدیرکل نظارت ضمن توقف آن، مراتب را رسیدگی می کند.

ج: سرگروه ها

ماده ۱۱: سرگروه های هفتگانه سینمایی از میان سینماهای پرفروش کشور و به پیشنهاد انجمن سینماداران و تایید شورای صنفی نمایش تعیین می شوند.

ماده ۱۲: فیلم های دارای پروانه نمایش صرفا می توانند از سوی پخش کننده، متقاضی اکران باشند. به محض ثبت قرارداد نماینده قانونی مالکان فیلم با موسسه پخش، فرایند این نظامنامه شروع می شود.

ماده ۱۳: فیلم های متقاضی اکران توسط شورا در سه سبب کمدی (مندرج در پروانه نمایش)، عام و سایر، توزیع می شوند. سبب بندی بر اساس درخواست متقاضی و تایید شورای صنفی صورت می گیرد. در موارد اختلاف، نظر اداره کل نظارت بر نمایش، ملاک است. انتخاب برای هر سرگروه به صورت نوبتی از این سه سبب صورت می گیرد.

تبصره ۵: چنانچه، متقاضی در هر نوبت انتخاب به اندازه کافی ثبت نام نکرده باشد نحوه سبببندی را شورا تعیین می کند.

ماده ۱۴: در مرتبه اول انتخاب، پس از تعیین فیلم‌ها برای هر سرگروه، فیلم آینده از سبدهی متفاوت با فیلم اول آن سرگروه، انتخاب می‌شود. در نوبت‌های بعدی و با پایان یافتن اکران فیلم "حال"، فیلم آینده جایگزین می‌شوند و یک انتخاب جدید از سبد سوم برای نمایش "آینده" صورت می‌گیرد و به همین ترتیب ادامه می‌یابد.

ماده ۱۵: فیلم‌های اکران نوروز با اولویت آثار جشنواره فیلم فجر و همچنین اکران در شرایط فوق‌العاده توسط کمیته ای متشکل از معاون ارزشیابی، مدیرعامل خانه سینما، دبیر شورای صنفی نمایش، مدیرکل نظارت و یک نفر کارشناس خبره به انتخاب رئیس سازمان سینمایی تعیین می‌شود.

ماده ۱۶: طول زمان قرارداد اکران یک فیلم در سینمای سرگروه، حداقل ۲ هفته و تداوم آن با رعایت قاعده کف فروش است.

تبصره: سینمای سرگروه مختار است که قرارداد اکران فیلم را با مدت زمان ثابت و یا مشروط به محاسبه کف فروش منعقد کند.

ماده ۱۷: استمرارنمایش براساس قرارداد یا کف فروش است. متوسط فروش هفتگی تمام سالن‌های کشور در سال ۹۸ در وبگاه سازمان سینمایی قابل مشاهده است و چنانچه کف فروش هفتگی هر فیلم در هر سالن کمتر از رقم سال گذشته آن سالن باشد، سینما (اعم از سرگروه یا غیر سرگروه) مجاز به تعویض فیلم است. در شرایطی که بین سرگروه و پخش‌کننده، اختلاف نظر پیش بیاید معدل فروش هفتگی ۵ سالن پرفروش فیلم نسبت به معدل فروش هفتگی ۹۸ آنها، ملاک خواهد بود.

ماده ۱۸: اکران همزمان بیش از دو فیلم کمدی یا دو فیلم کودک و نوجوان در سرگروه‌ها مجاز نیست.

ماده ۱۹: در صورتی که فیلم منتخب از شرایط مصرح در این نظام نامه برخوردار نباشد به نخستین امکان بعدی منتقل می‌شود.

ماده ۲۰: متقاضیان اکران برای نوبت بعدی انتخاب همچنان در سبدها باقی می‌مانند مگر آن که قبل از جلسه انتخاب، انصراف داده باشند.

ماده ۲۱: در صورتی که فیلمی پس از انتخاب، انصراف دهد به مدت شش ماه نمی‌تواند درخواست اکران کند و مشمول اکران نوروز سال بعد نیز نمی‌شود.

ماده ۲۲: درخواست اکران فیلم‌هایی که از اولین تاریخ صدور پروانه نمایش آنها بیش از دو سال گذشته باشد فقط با تایید شورا در سرگروه قرار می‌گیرد.

ماده ۲۳: نحوه اکران فیلم‌های دارای پروانه نمایش ناشی از تبدیل پروانه نمایش غیرسینمایی به سینمایی توسط شورای صنفی نمایش مشخص می‌شود.

ماده ۲۴: سینمای سرگروه موظف است حداقل ۵ سانس متوالی به نمایش فیلم اختصاص دهد که آخرین سانس آن در تهران از ساعت ۹ شب به بعد باشد.

ماده ۲۵: سقف زمان اکران یک فیلم در سرگروه‌ها در شش ماه اول سال، ۸ هفته و در شش ماه دوم سال، ۹ هفته است.

تبصره: پس از پایان اکران فیلم در سرگروه، حداکثر تا ۵ هفته دیگر در سایر سینماها قابل نمایش است. ادامه اکران فیلم در سینماهای با حداقل ۷ سالن و همچنین در سانس‌های صبح یا فوق‌العاده سینماها بلامانع است.

ماده ۲۶: به منظور حمایت از سینمای کودک، شورای صنفی موظف است در هر فصل، اکران حداقل یک فیلم با موضوع کودک و نوجوان را برنامه ریزی کند.

ماده ۲۷: نمایش در گروه آزاد براساس نوبت درخواست، با حداقل ۶ سالن و حداکثر ۱۵ سالن، با مدت زمان حداقل دو هفته و حداکثر ۵ هفته اکران در تهران (در شهرستان، سقف ندارد)، امکان پذیر است. نمایش در این گروه بر اساس نوبت درخواست است. فیلم هایی با مضامین دارای اولویت (به تشخیص معاونت ارزشیابی) خارج از نوبت خواهند بود.

تبصره ۵: اگر فیلم در گروه آزاد، فروش مناسب (به تشخیص شورا) داشته باشد، شورا می تواند حداکثر ۵ هفته به اکران فیلم اضافه کند.

ماده ۲۸: در مواردی که نماینده قانونی مالکان فیلم موفق به عقد قرارداد با دفتر پخش رسمی نشود می تواند به شرط داشتن دفتر فیلمسازی نسبت به اکران فیلم خود فقط در گروه آزاد اقدام کند.

ماده ۲۹: گروه اکران هنر و تجربه و سینما سیار از شمول این آئین نامه خارج اند و توافقی عمل خواهند کرد، اما بلیت فروشی آنها از طریق سمفا صورت می پذیرد.

د: اکران

ماده ۳۰: ثبت قراردادها، درخواست حواله، صدور حواله، بهای بلیت و سایر فرایندهای مربوط از طریق «سمفا» انجام می شود. ثبت نام در سامانه به منزله پذیرش مفاد این نظام نامه تلقی می شود.

ماده ۳۱: قرارداد بین سینما - شرکت پخش و سینما - فروشنده بر خط، جداگانه قابل مبادله است اما شاخص های اصلی (از جمله سهم طرفین، میزان تخفیفات براساس هر ستانس و شروع و پایان اکران) توسط طرفین در سمفا ثبت می شود تا مبنای محاسبات عملکردی قرار گیرد. تداوم همکاری، تعریف ستانس و فروش فیلم تا زمانی است که مدت همکاری پایان نیافته باشد یا طرفین، موافقت قبلی خود را در سامانه بر اساس اختیارات ناشی از این نظامنامه یا قرارداد فی مابین برداشته باشند.

ماده ۳۲: نمایش فیلم بدون حواله، ممنوع است. حداکثر حواله قابل اختصاص به یک فیلم (با حداقل سه ستانس در روز) در تهران ۴۵ و در سایر شهرهای کشور ۱۰۰ سالن است. هر قرارداد ثبت شده در سمفا، یک حواله به شمار می آید و سمفا قراردادهای افزون بر سقف مجاز را نمی پذیرد.

تبصره ۵: سالن های تشریفاتی با کمتر از ۳۰ صندلی و سینماهای حمایتی از این شمارش مستثنی هستند. فهرست سینماهای حمایتی پس از معرفی انجمن سینماداران و تایید اداره نظارت در وبگاه سازمان سینمایی قابل مشاهده است.

ماده ۳۳: حداقل تعداد ستانس های نمایش در هر حواله، سه ستانس گردش (به صورت یک در میان) و از ساعت ۱۲ به بعد است.

ماده ۳۴: حداکثر تعداد فیلم قابل نمایش در هر سالن (به استثناء سالن های سرگروه) برای تهران ۲ فیلم و برای سایر شهرها ۳ فیلم در روز به صورت گردش و با حواله های جداگانه خواهد بود.

ماده ۳۵: سینماهای دارای حداقل ۷ سالن در صورت ارائه خدمات به همه فیلمهای اکران جدید می توانند تا ۳ سالن خود را به صورت همزمان به نمایش یک فیلم اختصاص دهند. (سالن سوم از سقف مندرج در ماده « ۳۱ » معاف است)

ماده ۳۶: بلیت فروشی خارج از سمفا تخلف محسوب می شود .

ماده ۳۷: قیمت درج شده روی بلیت به تفکیک قیمت خالص بلیت، مالیات بر ارزش افزوده و مبلغ قابل پرداخت، مشاهده می شود. در سینماهایی که خدمات دیگری به مخاطب ارائه می دهند قیمت خدمات، جداگانه و یا با فاکتور جداگانه درج می شود.

ماده ۳۸: رده بندی سنی علاوه بر بلیت باید در مشخصات فیلم در هنگام خرید نیز قابل مشاهده باشد.

ماده ۳۹: در قراردادهای درصدی، سهم طرفین از فروش فیلم پس از کسر مالیات بر ارزش افزوده، بصورت مساوی تقسیم می شود. باعنایت به ماده ۵۰ قانون مالیات بر ارزش افزوده ، مطالبه هرگونه عوارض دیگر از فروش بلیت سینما مجاز نیست.

تبصره ۵: پرداخت مالیات بر ارزش افزوده، به عهده خریدار بلیت است که سینمادار نسبت به اخذ و پرداخت آن به سازمان امور مالیاتی ، اقدام می کند.

ماده ۴۰: هزینه های ناشی از هر نوع فروش بلیت سینما ، اعم از حضوری ، تلفنی ، اینترنتی و ... به عهده سینمادار است. فروشندگان بر خط می توانند حداکثر ۱٪ قیمت بلیت از سینما دار و تا ۴٪ قیمت بلیت بابت خدماتی نظیر جایابی صندلی، با موافقت سینمای طرف قرارداد از خریدار دریافت کنند.

ماده ۴۱: بهای بلیت سینما در روزهای سه شنبه در سراسر کشور، نیم بهاست . در سایر موارد، امکان تغییر قیمت بلیت برای روز، سالن و یا سانس و همچنین تخفیفاتی بر حسب زمان و یا مکان خریداری بلیت وجود دارد؛ مشروط به آن که از سقف مصوب بلیت بالاتر نباشد.

تبصره ۱: موافقت سینمادار و بخش کننده برای اعمال تخفیفات الزامی است. همچنین هرکدام ، می تواند از سهم خود تخفیف بدهند. اعلام موافقت بخش کننده، منوط به موافقت نماینده قانونی مالکان است مگر آنکه بخش کننده مطابق قرارداد، اختیار لازم را اخذ کرده باشد.

تبصره ۲: شورا می تواند برای مناسبت هایی همچون دهه فجر ، هفته دفاع مقدس ، روز ملی سینما، روز دانشجو، روز دانش آموز، روز جهانی کودک و مانند آن تخفیف در بهای بلیت سینما را برای اعمال در سمفا اعلام کند .

تبصره ۳: نرخ بهای بلیت در مناطق آزاد طبق توافق میان بخش کننده و سینمادار می باشد.

ماده ۴۲: در صورت فروش کمتر از ۵ بلیت ، سینمادار می تواند فیلم را نمایش یا بهای بلیت را عودت دهد. در صورت اخیر نمی تواند فیلم دیگری را جایگزین کند .

ماده ۴۳: امکان تغییر «فیلم، سانس» تا پیش از شروع سانس قبلی و در صورت عدم مغایرت با مفاد این نظام نامه امکان پذیر است.

ماده ۴۴: در تعطیلات سوگواری، سینماها از غروب آفتاب روز قبل تا پایان روز سوگواری تعطیل است. در روزهای سوگواری غیر تعطیل، از صبح تا غروب آفتاب روز سوگواری تعطیل خواهد بود اما فیلم های کمدی از غروب آفتاب روز قبل تعطیل خواهند بود. تقویم سالانه ، قبل از شروع سال جدید از سوی اداره نظارت منتشر می شود.

ماده ۴۵: نحوه محاسبه هفته های نمایش به صورت زیر است:

۱. ماه مبارک رمضان: هر دو هفته نمایش، یک هفته محاسبه می شود.

۲. تا سه روز تعطیلی سینما در هفته: روزهای مشابه هفته قبل در محاسبه کف فروش فیلم در نظر گرفته می شود.
۳. بیش از سه روز تعطیلی سینما در هفته: کل هفته محاسبه نمی شود.
- تصمیم گیری درباره نحوه محاسبه تعطیلات پیش بینی نشده یا شرایط غیر متعارف به عهده شورای صنفی نمایش خواهد بود .
- ماده ۴۶:** موسسات و دفاتر پخش فیلم می توانند حداکثر دوازده فیلم (به استثنای فیلم کودک و نوجوان) در طول سال اکران کنند و در هر شش ماه ، تنها مجاز به اکران یک فیلم در گروه آزاد هستند.
- ماده ۴۷:** هر دفتر پخش فیلم مجاز است به طور همزمان حداکثر دو فیلم در دو سرگروه اکران کند.
- ماده ۴۸:** تعریف سئانس در سمفا از سوی سینما یا شرکت پخش برای هر گونه برنامه جنبی اعم از تاتر، فوتبال ، نمایش محصولات غیر سینمایی ، نمایش خاص و ... نیازمند اخذ مجوز، حسب مورد از اداره کل نظارت یا اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان است .
- ماده ۴۹:** چنانچه فروش فیلم در ۳ روز اول نمایش در غیر سرگروه کمتر از ۵ درصد ظرفیت سالن باشد سینمادار می تواند به اکران فیلم پایان دهد.
- ماده ۵۰:** کلیه سینماها ملزم هستند بدون اخذ وجه، امکان تبلیغات محیطی فیلم ها در داخل و خارج از ساختمان سینما ، پخش آنونس فیلم های برنامه آینده و به زودی را فراهم کنند .
- تبصره ۵:** مسئولیت و درآمد حاصل از تبلیغات تجاری مجاز ، متعلق به سینمادار است، بجز معرفی حداکثر یک دقیقه ای حامی در ابتدای فیلم که در زمان فیلم در پروانه نمایش محسوب شده باشد .
- ماده ۵۱:** فیلمی که در سینماهای کشور نمایش داده می شود نسخه واحد با زمان و محتوای مندرج در پروانه نمایش است و نمایش هر نسخه دیگر ممنوع است.
- ماده ۵۲:** ابتدای هر هفته، عملکرد فروشنده های برخط و گیشه های سینماها از طریق سمفا قابل گزارش گیری است تا سهم فروشنده برخط، سینما پخش کننده و مالیات بر ارزش افزوده به حساب های ذیربط واریز شود. در صورتی که ظرف ۴۸ ساعت، تسویه حساب صورت نگیرد این امکان برای ذینفعان وجود دارد که درخواست غیر فعال شدن فروشنده بر خط یا سینما را در سمفا ثبت کنند تا پس از رسیدگی شورای صنفی نمایش، دسترسی متخلف به سمفا تا انجام تسویه حساب قطع شود.
- تبصره ۵:** عدم تسویه حساب از سوی سینمادار موجب سلب مسئولیت پخش کننده در تسویه حساب با نماینده قانونی مالکان نخواهد بود.
- ماده ۵۳:** چنانچه نماینده قانونی مالکان فیلم ، پخش کننده و یا سینمادار در اجرای مفاد قرارداد فیما بین یا نظام نامه اکران مرتکب تخلف شوند، شورا مراتب را بررسی و اظهار نظر خواهد کرد. در صورت عدم رسیدگی یا اعتراض به نظر شورا ، موضوع در اداره نظارت مورد رسیدگی قرار می گیرد.
- ماده ۵۴:** اکران فیلم به صورت برخط در سامانه های نمایش درخواستی، براساس درخواست مکتوب نماینده مالکان فیلم و تایید شورای صنفی نمایش خواهد بود .

هـ: اکران فیلم خارجی

ماده ۵۵: فرآیند نمایش فیلم های خارجی شامل صدور پروانه نمایش، رده بندی سنی، تبلیغات، نحوه محاسبه و اخذ مالیات ارزش افزوده و ... همانند فرایند نمایش فیلم های ایرانی است.

ماده ۵۶: هر پخش کننده دارای مجوز فعالیت از سازمان سینمایی می تواند در طول سال به ازای پخش یک فیلم داخلی از ابتدای سال ۱۳۹۸، مجوز پخش یک فیلم خارجی دریافت کند.

ماده ۵۷: مسئولیت حقوقی اکران فیلم های خارجی در سینماهای کشور متوجه پخش کننده است.

ماده ۵۸: قیمت گذاری بلیت فیلم های خارجی (در حدود مصوب سازمان سینمایی) و نحوه تقسیم درآمد حاصل از فروش، حسب توافق پخش کننده و سینمادار است. با هدف حمایت از هنرمندان ۵ درصد از فروش فیلم خارجی قبل از تقسیم سهم پخش کننده و سینمادار به حساب خانه سینما واریز می شود.

ماده ۵۹: سانس های صبح تمامی سینماهای کشور و سانس های فوق العاده، مجاز به نمایش فیلم خارجی هستند.

ماده ۶۰: سینماهای دارای حداقل ۵ سالن در تهران و حداقل ۳ سالن در خارج از تهران مجاز به اختصاص تنها یک سالن به نمایش فیلم خارجی هستند. تک سالن مذکور نمی تواند از میان دو سالن پرفریت سینما انتخاب شده باشد.

تبصره ۵: سینماهای تا ۱۰ سالن، حداکثر دو فیلم خارجی و از ۱۰ سالن به بالا می توانند سه فیلم خارجی اکران نمایند.

و: سایر

ماده ۶۱: فهرست تخلفات (سینمادار، پخش کننده، نماینده مالکان و فروشندگان) توسط شورای صنفی نمایش، تدوین و پس از تایید مدیرکل نظارت، مبنای عمل قرار می گیرد.

ماده ۶۲: مسئولیت نظارت بر حسن اجرای نظام نامه اکران، به عهده مدیر کل نظارت است. تصمیم گیری در موارد پیش بینی نشده در این نظام نامه به پیشنهاد شورا و تایید معاون ارزشیابی خواهد بود.

ماده ۶۳: در شرایط فوق العاده، اختیار تغییر موقت یا تصمیم گیری در بعضی مواد این نظامنامه از سوی ستاد ویژه سازمان سینمایی به شورای صنفی نمایش تفویض می شود.

ماده ۶۴: این دستورالعمل در یک مقدمه، ۶۴ ماده و ۱۴ تبصره در تاریخ ۱۴۰۰/۱/۲۵ به تصویب رئیس سازمان امور سینمایی و سمعی بصری رسید و پس از ابلاغ، لازم الاجرا است.